

مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس نداجا

موج‌های خروشان

حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام بهمن ماه ۱۳۵۹

دریادار دکتر حبیب‌الله سیاری
ناخدا یکم مجید منصوری

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی
نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	سیاری، حبیب‌الله، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	موج‌های خروشان : حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام بهمن‌ماه ۱۳۵۹ / حبیب‌الله سیاری، مجید منصوری
مشخصات نشر	تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی دریایی، دفتر پژوهشهای نظری و مطالعات راهبردی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۴۰۱ ص.
فروست	مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس نداجا؛ [ج. ۱۱].
شابک	۷-۱۸-۶۰۹۹-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۰-۲-۹ : دوره ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۰-۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	واژه‌نامه.
یادداشت	کتابنامه.
یادداشت	نماید.
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - سالشمار
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - عملیات هوایی -- اسناد و مدارک
شناسه افزوده	منصوری، مجید، ۱۳۳۷ -
شناسه افزوده	ایران، ارتش، نیروی دریایی، دفتر پژوهشهای نظری و مطالعات راهبردی
شناسه افزوده	مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس نداجا؛ [ج. ۱۱].
رده بندی کنگره	DSR ۱۶/۱۶۰۲۷/۱۱ ج ۱۳۹۱
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۸۴۳۰
شماره کتابشناسی ملی	۲۸-۲۷۲۳

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی
نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

موج‌های خروشان (حوادث و رویدادهای پانزدهم تا سی‌ام بهمن‌ماه ۱۳۵۹)

نویسندگان: دریادار دکتر حبیب‌الله سیاری

ناخدا یکم مجید منصوری

ناظر چاپ: علی فرهادی

طراحی جلد: مهدی احمدزاده

تایپ و صفحه‌آرایی: الهه نادری، سعیده‌ای زندآبادی

تنظیم و نمایه‌سازی اسناد: عزت‌ا. محسنی، میثم‌هادیزاده

چاپ و صحافی: فرماندهی آمار و پشتیبانی نداجا

چاپ اول ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۷-۱۸-۶۰۹۹-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۰-۲-۹

نشانی ناشر: تهران، میدان رسالت، خیابان نیروی دریایی، انتشارات دفتر پژوهش‌های نظری و

مطالعات راهبردی نداجا   تلفن: ۷۷۲۲۶۰۴۴

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است. بهره‌برداری از تمام یا قسمتی از این اثر با ذکر منبع بلامانع بوده و در غیر این صورت پیگرد قانونی دارد.

کلام نخست

خداوند بزرگ را سپاس می‌گوییم که این فرصت را به ما عطا نموده است تا بتوانیم برای ارج نهادن به خون شهدای گران‌قدر جنگ تحمیلی و ایثارگری‌ها و فداکاری‌های رزمندگان جان‌برکف نیروهای مسلح به‌ویژه دریادلان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، گوشه‌ای از حماسه‌آفرینی‌های این دلاورمردان را در صحنه‌های مختلف عملیاتی دفاع مقدس به رشته تحریر درآوریم.

به‌طور یقین نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سرنوشت جنگ تحمیلی نقش عمده و تعیین‌کننده‌ای داشته است و این مهم رسالت ما را در اطلاع‌رسانی وقایع به کارکنان نیروهای مسلح، اقشار مختلف جامعه و به‌ویژه نسل جوان مضاعف نموده است، لذا پرداختن به این امر خطیر همت جمعی را طلب می‌نماید تا بتوانیم با دعوت از پیش‌گسوتان و استفاده از تجربیات ارزنده آنان، به فرمایش مقام عظمای ولایت که فرموده‌اند: «این جنگ، یک گنج است، آیا خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ بایستی تاریخ ما را تغذیه کند»، جامه‌ عمل بپوشانیم که الحمدلله این حرکت با انتشار آثار خوبی در این حوزه، به نحو مطلوب و شایسته‌ای شروع شده و امیدواریم در کنف هدایت پروردگار بزرگ تداوم یافته و کامل گردد.

در خاتمه یاد شهدای هشت سال دفاع مقدس را گرامی داشته، ان‌شاءا... بتوانیم رهروان راستین آن عزیزان باشیم.

دریادار دکتر حبیب‌الله سیاری

فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نداجا مفتخر است، اطلاع‌رسانی تخصصی در زمینه تبیین نقش نیروی دریایی قهرمان ارتش ج.ا.ا. در طول هشت سال دفاع مقدس را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار دهد.

این دفتر به منظور حسن انجام این مهم و جلوگیری از تحریف‌های احتمالی، با جمع‌آوری و دسته‌بندی اسناد و مدارک دفاع مقدس، دعوت از پیش‌کسوتان نداجا و بهره‌گیری از آخرین فناوری‌های روز، مبادرت به تشکیل مرکز اسناد دفاع مقدس نداجا نموده که یکی از نتایج حاصله از این تلاش‌ها، انتشار دوره تقویم تاریخ دفاع مقدس نداجا خواهد بود که جلد یازدهم آن نیز پس از انتشار جلد‌های اول تا دهم جهت مطالعه و بهره‌برداری اقشار مختلف جامعه به‌ویژه نسل جوان تقدیم می‌گردد.

در مجموعه حاضر تلاش گردیده با دقتی و وسواس‌گونه رویدادهای دفاع مقدس با بهره‌گیری از اسناد و مدارک مستدل و منطبق با واقعیت‌ها تدوین و ارائه گردد.

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نداجا پیشاپیش از ارسال نظرات و راهنمایی‌های تخصصی کارشناسان و صاحب‌نظران هشت سال دفاع مقدس و اصحاب قلم در جهت ارتقای کمی و کیفی این مجموعه استقبال می‌نماید.

انتشارات دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار.....
۱۵	شانزدهم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۴۱	هفدهم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۶۳	هجدهم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۸۷	نوزدهم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۱۱۵	بیستم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۱۴۱	یست و یکم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۱۶۵	یست و دوم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۱۸۵	یست و سوم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۲۱۳	یست و چهارم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۲۳۳	یست و پنجم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۲۵۷	یست و ششم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۲۷۵	یست و هفتم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۳۰۱	یست و هشتم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۳۲۷	یست و نهم بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۳۴۷	سی ام بهمن ماه ۱۳۵۹.....
۳۶۷	ضمیمه ۱: گزیده اسناد.....
۳۸۱	ضمیمه ۲: واژه نامه.....
۳۹۳	ضمیمه ۳: نمایه.....

رئیس‌جمهور خود کامه رژی‌م بعثی عراق با تصور پیروزی سریع بر ایران، به ارتش خود دستور حمله به جمهوری اسلامی ایران را داد. نیروی دریایی ارتش بعثی که در مقایسه با طول ساحل اندک آن کشور، نیرویی قوی محسوب می‌شد و در حقیقت در بین کشورهای ساحلی خلیج فارس به عنوان یکی از نیروهای دریایی قدرتمند و خطرناک در این منطقه محسوب می‌شد، از آغازین روز تجاوز آن کشور به خاک جمهوری اسلامی ایران و همگام با سایر نیروهای آن کشور، اقدام به تجاوز به منافع جمهوری اسلامی ایران در اروندرود و بخش‌هایی از مناطق ساحلی منتهی‌الیه شمال‌غربی خلیج فارس نمود. یگان‌های دریایی ارتش بعثی با حمله به تعدادی شناورهای کوچک غیرنظامی ایران در آن منطقه به خودنمایی پرداختند و هر از گاهی از پناهگاه خود خارج و به جولان در منطقه شمال‌غربی خلیج فارس پرداختند؛ غافل از اینکه "عرصه سیم‌رخ به جولانگه اوست".

علاوه بر این که در مهرماه ۱۳۵۹ تکاوران دریایی با خلق حماسه در خرمشهر، با ایثار و فداکاری وصف‌ناپذیر به دفاع از این شهر در مقابل حملات وسیع و گسترده توپخانه و لشکر زرهی ارتش دشمن پرداختند و رویای دشمن برای فتح یک روزه خرمشهر را به کابوسی هولناک برای ارتش بعثی تبدیل کردند، یگان‌های نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز در پهنه دریا به مقابله با حضور دشمن و انهدام تأسیسات دریایی آن کشور پرداختند.

در آبان‌ماه درگیری دریایی ناوچه موشک‌انداز ج.ا. جوشن با دوفروند ناوچه موشک‌انداز اوزا، منجر به انهدام و غرق یک فروند از ناوچه‌های دشمن و فرار دیگری شد. هم‌چنین تعدادی از هواپیماهای دشمن که قصد حمله به خارک را داشتند توسط ناوها و ناوچه‌های نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دریا ساقط شدند. در همین ماه دو بار به پایانه‌های نفتی البکر و العمیه حمله و تأسیسات صدور نفت عراق در دریا به کلی منهدم گردید. در اثنای عملیات شهید

صفری نیز تعداد دو فروند از ناوچه‌های نظامی دشمن توسط ناوچه قهرمان پیکان به قعر دریا فرستاده شد و ناوچه سوم که توان مقابله با دلاورمردان نیروی دریایی ارتش را در خود نمی‌دید، فرار را بر قرار ترجیح داد.

در آذرماه نیز با انجام عملیات دریایی مروارید که منجر به انهدام بخش بزرگی از نیروی دریایی دشمن و هدف قرار گرفتن تعدادی از هواپیماهای ارتش بعثی شد، حماسه‌ای جاودانه آفریده شد که همواره در تاریخ جنگ‌های دریایی باقی خواهد ماند. دشمن با از دست دادن بخش اعظم توان دریایی نظامی خود، با هدف ایجاد جنگ الکترونیک و همچنین اطلاع از فعالیت‌های دریایی ایران، اقدام به ایجاد پست الکترونیک و شنود در کنار ترمینال تخریب شده العمیه کرد که به محض آگاهی قرارگاه مقدم دریایی از این موضوع، در اوایل بهمن‌ماه به ناوشکن ج.ا. رستم دستور داده شد تا با اجرای دستور رزمی مرجان به پایانه‌های البکر و العمیه حمله کرده و ایستگاه الکترونیکی مذکور را منهدم نماید که این عملیات نیز با موفقیت کامل اجرا شد.

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران با اقدامات پی‌درپی خود بر علیه دشمن، چنان وضعیتی برای او ایجاد کرد که یگان‌های متعدد دریایی آن کشور به هیچ وجه فرصتی برای عرض اندام نیافتند.

با آغاز وقایع مندرج در این کتاب، مدت ۳ ماه و ۱۶ روز از آغاز جنگ می‌گذرد. کتاب حاضر مربوط به اقدامات نذاجا.ا. در نیمه دوم بهمن‌ماه ۱۳۵۹ می‌باشد. در این مدت نیز یگان‌های دریایی علاوه بر کنترل خطوط مواصلات دریایی خودی و تأمین امنیت این خطوط و مسدود کردن تردد دریایی به بادر دشمن، به فعالیت‌های متعدد پشتیبانی از جزیره آبادان، پدافند از جزایر و سکوهای نفتی، کنترل تنگه‌هرمز، اجرای عملیات ویژه تکاوران دریایی و... ادامه دادند که این فعالیت‌ها در قالب پیام‌های مبادله شده بین یگان‌ها و پست‌های فرماندهی تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود.

جلد	عنوان کتاب	مؤلف / مؤلفین	میزان پیشرفت کار	موضوع
۱	زمینه‌های بروز جنگ	علی جعفری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای قبل از آغاز تهاجم
۲	آوردگاه تکاوران دریایی	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم مهرماه ۵۹
۳	حماسه مقاومت	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام مهرماه ۵۹
۴	غرش ناوچه‌ها	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم آبان‌ماه ۵۹
۵	شعله‌های انتقام	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام آبان‌ماه ۵۹
۶	مروارید	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم آذرماه ۵۹
۷	سیادت دریایی	دکتر حبیب‌الله سیاری - شهریار میرشکاری - مجید منصوری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام آذرماه ۵۹
۸	محبوس ام‌القصر	دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم دی‌ماه ۵۹
۹	مقاومت در خارک	دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جبلی	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام دی‌ماه ۵۹
۱۰	هوادر یا ناجی آبادان	دکتر حبیب‌الله سیاری مجید منصوری	چاپ و منتشر شد	حوادث و رویدادهای یکم تا پانزدهم بهمن‌ماه ۵۹
۱۱	موج‌های خروشان	دکتر حبیب‌الله سیاری مجید منصوری	کتاب حاضر	حوادث و رویدادهای شانزدهم تا سی‌ام بهمن‌ماه ۵۹
۱۲	اقتدار ناوشکن‌ها	دکتر حبیب‌الله سیاری شهریار میرشکاری	بزودی منتشر می‌شود	حوادث و رویدادهای اسفندماه ۵۹

جلد	عنوان کتاب	موضوع / موضوعات	میراث / میراث نگار	موضوع
۱۳		دکتر حبیب‌الله سیاری عیسی عابدینی	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای فروردین ماه ۶۰
۱۴		دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جلی	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای اردیبهشت ماه ۶۰
۱۵		دکتر حبیب‌الله سیاری مجدد منصوری	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای خردادماه ۶۰
۱۶		دکتر حبیب‌الله سیاری شهریار میرشکاری	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای تیرماه ۶۰
۱۷		دکتر حبیب‌الله سیاری شهریار میرشکاری	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای مردادماه ۶۰
۱۸		دکتر حبیب‌الله سیاری مجدد منصوری	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای شهریورماه ۶۰
۱۹		دکتر حبیب‌الله سیاری علی جعفری جلی	در دست چاپ	حوادث و رویدادهای مهرماه ۶۰

دفتر پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نداجا
گروه پژوهشی دفاع مقدس ۱۳۹۱